

Betegellátás: nem érkezési, hanem súlyossági sorrendben

Objektív értékelőrendszer alapján rangsorolnak a Sürgősségi Betegellátó Osztályon

SZOMBATHELY A betegek biztonságát és a hatékonyságot is szolgálja a triage-rendszer. Képzett szak személyzet osztályozza a pácienseket a nemzetközi irányelvekben megfogalmazott paraméterek alapján.

Az év minden napján 24 órában fogadja a betegeket a Markusovszky Kórház Sürgősségi Betegellátó Osztálya (SBO) – tulajdonképpen a kórház kapuja –, amelynek a feladata Vas megye és bizonyos esetekben a nyugat-dunántúli régió azonnali ellátást igénylő, heveny állapotrosszabbodás miatt érkező betegeinek fogadása, ellátása és irányítása. A sürgősségi tömb földszintjére, az ambulanciára érkeznek az utcáról a sürgős ellátást igénylők, és ide futnak be a mentők is, igaz, egymástól szeparáltan – kezd a 11 éve nyílt SBO bemutatását az osztályvezető főorvos, **dr. Gecse Krisztián**.

A következőkben magyarázza a sürgősségi ellátás feladatát: a sürgős szükséggel jelentkező betegek állapotának stabilizálása, kivizsgálása, kezelése és a további szövődmények kialakulásának megelőzése. Hangsúlyozza: a sürgőséget nem lehet a gyorsasággal azonosítani. Sokkal inkább arra utal az elnevezés, hogy kinek van elsőbbsége az ellátórendszerben, a betegellátás ugyanis nem érkezési, hanem súlyossági sorrendben törté-

nik. Egy kanadai mintára kialakított, nemzetközileg elfogadott ötfokozatú triage-rendszer alapján dolgoznak: a vitális paraméterek, panaszok és körülmények alapján határozzák meg a betegek ellátási sorrendjét – a rendszer elveiben világszerte megegyezik a sürgősségi osztályokon.

A triage-skála a betegeket öt kategóriába sorolja, ezeket színes matricákkal jelzik a betegfelvételi lapon: pirosat kapnak a legsúlyosabb, azonnali ellátást igénylő betegek. Narancssárgát a közvetlen életveszélyben lévők, akik 15 percen belüli ellátásra szorulnak. Citromsárgával jelzik azon betegcsoportot, akiknek az elsődleges orvosi vizsgálata 30 percen belül kell, hogy megtörténjen. A zöld szín azokra utal,

A triage-skála öt kategóriába sorolja a beérkezőket

akik nem szorulnak azonnali ellátásra, esetükben az első orvos–beteg találkozás egy órán belül történik meg. Végül a kék a nem sürgős állapotú betegekre vonatkozik, őket elegendő, ha két órán belül vizsgálja meg az orvos. Az említett időintervallumok tehát semmiképpen sem arra utalnak, hogy mennyi idő alatt

Dr. Kádár Eszter és dr. Gecse Krisztián viziten

FOTO: UNGER TAMÁS

kell végezniük a betegeknek, akiket a fogadópultnál erre szakosodott nővérek fogadnak, rögzítik az adataikat és osztályozzák a fenti kategóriákba.

A napi 200–250 beáramló beteg rendkívüli terhet ró a feladatot ellátó személyzetre. Mivel az a cél, hogy kiemeljék az azonnali ellátásra szoruló betegeket – a teljesség igénye nélkül az eszméletlen embereket, a légzési, keringési elégtelenséggel küzdőket, a súlyos sérülteket – forgalom függvényében a várakozási idők jelentősen kitolódhatnak – függetlenül az első besorolás fo-

kozatótól, ugyanis, ha beérkezik egy gyorsabb/azonnali ellátást igénylő beteg, akkor a sorban hátrébb kerülnek a kevésbé súlyos esetek, akik adott esetben már régebb óta várakoznak. Amennyiben nem állapítható meg a sürgős szükség esete, az orvosi vizsgálat után a beteget az alapellátásba irányítják.

A hosszú várakozási időkre magyarázat még, hogy az elrendelt, rendkívül részletes laborvizsgálatoknak gyakran csak másfél-két óra múlva van eredményük, ezek utalhatnak valamilyen betegségre, annak

megfelelően újabb célzott vizsgálatok következhetnek: röntgen, ultrahang, CT. Aki mindezeket végigvárja, lehet, hogy elégedetlen, de azt is mérlegelni kell, hogy közben olyan vizsgálati eredményekhez jut, amelyek az egészségügyi alapellátó-rendszerben csak hetek vagy hónapok alatt születnek meg.

Döntően Vas megye lakosságát látják el, de idegsebészeti és mellkassebészeti szempontból Zala megyéből is érkeznek betegek, sérültek is, és a Sopron környékiek akut, invazív ellátást igénylő szív-

farktus-ellátása is Szombathelyen történik. E betegek jelentős részét azonnal a katéteres laborban látják el, egy részük azonban szintén a sürgősségi ambulanciára érkezik. A traumatológiával és a belgyógyászattal a legintenzívebb az együttműködésük: belgyógyász szakorvos, traumatológus, a sürgősségi osztály orvosai látják el az említett 250 beteget döntő többségét nap mint nap, és nagymértékben támaszkodnak a diagnosztikus osztályok (radiológia, laboratórium) munkájára.

A főorvos leszögezi: ahhoz, hogy gyorsabban és hatékonyabban menjen az ellátás, a betegek legalább annyira hozzájárulnak, mint az egészségügyi személyzet, mert mindenki, aki az alapellátás és járóbeteg szakellátás betegutait kikerülve indokolatlanul veszi igénybe a sürgősségi ellátást, extrém terhet jelent a rendszernek.

A Markusovszky Egyetemi Oktatókórház infrastrukturálsan nagyon magas szinten felszerelt, kitűnő műszerek állnak rendelkezésre – igaz ez a sürgősségi osztályra is, ahol az ellátásban, valamint a betegellátás menetében is előre tudtak lépni. A napokban öt multifunkcionális intenzív ágy került kórtermeikbe, és várható, hogy az ambulancián is történnek ilyen irányú fejlesztések, mondja dr. Gecse Krisztián, aki 2014 óta vezeti az osztályt. (x)